VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 166)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 320)**

z dnia 15 stycznia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 166)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 320)

15 stycznia 2015 r.

Komisje: Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Piotra Zgorzelskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, rozpatrzyły:

– uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3037).

W posiedzeniu udział wzięli: **Janusz Ostapiuk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Alicja Gruszecka** doradca techniczny w Departamencie Środowiska Najwyższej Izby Kontroli, **Dariusz Hołub** z Zespołu ds. Legislacji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Dariusz Myrcha**, **Krystyna Pająk** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Michał Baranowski**, **Dorota Rutkowska-Skwara** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Witam panie i panów posłów. Witam zaproszonych gości, w tym pana ministra Ostapiuka z Ministerstwa Środowiska. Witam serdecznie przedstawicieli Senatu – jeżeli są.

Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3037). Czy są uwagi do porządku dziennego posiedzenia? Wobec braku uwag stwierdzam przyjęcie porządku dziennego posiedzenia. Proszę o zabranie głosu przez przedstawiciela Senatu. Nie ma przedstawiciela, wobec tego, czy przedstawiciel rządu chce zabrać głos w sprawie poprawki nr 1?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Janusz Ostapiuk:

Nie mamy uwag do poprawki nr 1. Poprawka jest wynikiem długiej dyskusji, długich negocjacji, długich rozważań. Podczas plenarnego posiedzenia Senatu podziękowałem senatorom, że po kilku próbach przybliżenia tej definicji regionalnej instalacji znaleźli formułę, która wyczerpuje – zdaniem rządu – możliwości i potrzeby regionalnych instalacji w zakresie przetwarzania odpadów.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Czy Biuro Legislacyjne chce zabrać głos?

Legislator Michał Baranowski:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje. Dziękuję za udzielenie głosu. Biuro chciałoby poruszyć kilka wątpliwości przy poprawce nr 1. Senat sugeruje tu dopisanie sformułowania „w tym wykorzystujący nowe dostępne technologie przetwarzania odpadów". Biuro

wskazuje, że jest bardzo szeroki zakres pojęciowy tego określenia. Stąd pytanie – czy w merytorycznym stosowaniu tego przepisu nie będzie on wymagał doprecyzowania?

Kolejna uwaga. Odsyłamy tutaj do wymogu, jakim jest stosowanie technologii, o których jest mowa w art. 143 prawa ochrony środowiska. Już w chwili obecnej stosowanie wymagań przy kształtowaniu tych technologii wskazuje, że trzeba brać pod uwagę postęp naukowo-techniczny. Tak więc, z punktu widzenia legislacyjnego – czy my tutaj nie powtarzamy czegoś, co RIPOK już musi spełniać?

Poza tym, z daleko posuniętej ostrożności zastanawiamy się – ponieważ jest to zmiana merytoryczna, która nie była przedmiotem przedłożenia sejmowego, a pojawiła się w Senacie – czy tak daleko idąca poprawka nie wymaga jednak opiniowania ze strony organizacji samorządowych, które te RIPOK-i będą miały obowiązek budować? Tu bowiem słyszymy o nowych wymaganiach dla nich. I jeszcze jedna uwaga – czy wśród tych wymagań przy stosowaniu nowych technologii mieści się termiczne przetwarzanie odpadów, które Senat zastępuje tą poprawką?

Te wszystkie pytania kierowane są do strony rządowej, ponieważ to ona będzie stosowała te przepisy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Bardzo proszę pana ministra lub osoby towarzyszące o rozwianie tych wątpliwości.

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:

W tej definicji powołujemy się przede wszystkim na kilka elementów. Po pierwsze – najlepsze dostępne technologie. One mają swoją charakterystykę, mają swój zapis prawny, mają swoje konkluzje w postaci opisów poszczególnych technologii.

Druga determinanta – art. 207 prawa ochrony środowiska. Trzecia – art. 143. Tak więc, te trzy uwarunkowania powodują, że nowe technologie, które będą się pojawiać, będą musiały wypełniać te trzy warunki. A więc: BAT, art. 207 i art. 143. I w tej konstrukcji uznajemy, że nie powinny się znaleźć żadne sytuacje, które ograniczałyby możliwość budowy, rozbudowy instalacji przez tych, którzy mają je budować, czyli przez samorządy.

Pytanie pana dotyczyło tego, czy tu się mieści instalacja do termicznego przekształcania. Odpowiedź brzmi: o ile będzie spełniała te trzy warunki, o których wspomniałem. Te warunki muszą być spełnione. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję bardzo. Wysokie Komisje, jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisje przyjęły poprawkę nr 1. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje przyjęły poprawkę nr 1.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 2. Czy przedstawiciel rządu chciałby zabrać głos?

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:

Tak, dziękuję bardzo panie przewodniczący. Senat podczas posiedzenia Komisji, jak i na swoim plenarnym posiedzeniu w dalszym ciągu stoi na stanowisku, że wojewódzkie plany gospodarki odpadami czy też załączniki do wojewódzkich planów gospodarki odpadami powinny być opiniowane a nie uzgadniane – chociaż w pierwszej wersji było zatwierdzane – przez ministra właściwego do spraw środowiska. W tym zakresie prezentujemy stanowisko zgodne z podpisaną przez Polskę Umowę Partnerstwa, że załączniki inwestycyjne powinny być uzgadniane z ministrem właściwym do spraw środowiska. Uprzejmie prosimy, żeby tę poprawkę Senatu nie zaakceptować.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Biuro Legislacyjne, a potem pani poseł już w formule dyskusji.

Legislator Michał Baranowski:

Dziękuję panie przewodniczący. Jeśli chodzi o poprawkę nr 2 Biuro Legislacyjne chciałoby zwrócić państwa uwagę na pewną niekonsekwencję Senatu, jaka zostanie wprowadzona po przyjęciu tej poprawki, naszym zdaniem. Otóż, dodawany ust. 6b mówi o mechanizmie – na chwilę obecną – uzgadniania przez sejmik województwa zmian w już zatwierdzonym planie inwestycyjnym i tego, że te zmiany również wymagają uzgodnie-

nia. Tutaj, na chwilę obecną, nie ma terminu tego ustalenia, bo wydaje się, że skoro stanowisko ma być uzgodnione, to ma być uzgodnione do skutku. Natomiast jeśli zastąpimy „uzgodnienie" „opiniowaniem", to brak terminu może być problematyczny, jeśli chodzi o opiniowanie zmian w planie inwestycyjnym czyli przyjętym. Być może będzie tu stosowanie ogólnych terminów z Kodeksu postępowania administracyjnego, ale w chwili obecnej wskazujemy, że tego terminu na zaopiniowanie tych zmian po prostu w ustawie nie będzie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Do dyskusji zgłosiła się pani poseł Paluch, proszę bardzo.

Poseł Anna Paluch (PiS):
Nie, nie.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
A, to przepraszam bardzo. Wobec tego przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Nikt nie był za, 15 posłów przeciw, 7 posłów wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Stwierdzam, że Komisje odrzuciły poprawkę nr 2. Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 3. Proszę pana ministra o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:
Panie przewodniczący, zarówno poprawka nr 3, jak i poprawki nr 4, 5, 6 i 7…

Poseł Anna Paluch (PiS):
Prosimy głośniej, bo nic nie słyszymy.

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:
Przepraszam bardzo. Poprawka nr 3…

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Ja także proszę o wyciszenie dyskusji, bo te rozmowy również przeszkadzają w słuchaniu mówców.

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:
Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie. Poprawka nr 3, jak również poprawki nr 4, 5, 6 i 7 mają naszą pozytywną opinię. Są to poprawki porządkujące, czyszczące z legislacyjnego punktu widzenia.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi do tych poprawek?

Legislator Michał Baranowski:
To znaczy, nie sugerujemy ich łączenia. Wskazujemy, żeby głosować je odrębnie. Będziemy mieli uwagi do poprawki nr 7. Do poprawek nr 3, 4 ,5 i 6 nie mamy uwag.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Zatem…

Poseł Anna Paluch (PiS):
Mogę mieć pytanie?

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Bardzo proszę. Pani poseł Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):
Mam pytanie. W trakcie procedowania przepisów ustawy, z których się teraz usuwa te odwołania do przepisów przejściowych, te przepisy w zasadzie były. Czy to był taki zbytek ostrożności ze strony pana ministra, że te odwołania zostały wstawione, czy są jakiś inne powody?

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:

Odpowie pani mecenas Duczmal.

Radca prawny w Departamencie Gospodarki Odpadami MŚ Maria Duczmal:

W momencie, kiedy były tu te przepisy procedowane, jeszcze tych rozporządzeń nie było. Natomiast ze względu na to, że prace nad projektem ustawy troszeczkę się przedłużyły, te rozporządzenia – które tu zostały usunięte – zostały w międzyczasie wydane.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Ja wiem, że zostały wydane, ale chyba było wiadomo trzy czy cztery tygodnie temu czy takie rozporządzenie wyjdzie, czy nie wyjdzie. Czy to wszystko jest *ad hoc*?

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję. Przystępujemy do rozstrzygnięcia w sprawie poprawki nr 3. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że poprawka nr 3 została przyjęta. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły poprawkę nr 3.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 4. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że poprawka nr 4 została przyjęta. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły poprawkę nr 4.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 5. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że poprawka nr 5 została przyjęta. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły poprawkę nr 5.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 6. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu… jest sprzeciw. Czy pani poseł chce zabrać głos, czy głosujemy? Bardzo proszę.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Chciałam zapytać o kwestię ujętą w pkt 12. To znaczy, czy państwo zastanawialiście się nad tym co gminy na to, żeby to zarządzanie gminnymi składowiskami odpadów zostało przerwane? Jaki to będzie miało skutek dla zakładów zarządzających gminnymi składowiskami, dla których wydano decyzje, o których mowa w przepisach ustawy?

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Proszę o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:

Sekundkę, sięgniemy do tekstu źródłowego. Bardzo proszę, aby pani mecenas Duczmal wyjaśniła pod względem prawnym to zagadnienie.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Prosimy włączyć mikrofon, bo nic nie słychać.

Radca prawny w departamencie MŚ Maria Duczmal:

Przepraszam. Obowiązek dostosowania się zarządzających gminnymi składowiskami odpadów już i tak dawno ekspirował, bo powinien być wykonany w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy, a ten okres upłynął rok temu. Dlatego też ze względów legislacyjnych nawet nie było zmiany art. 243 tylko została zaproponowana zmian dodania odrębnego przepisu przejściowego, który zawiera możliwość nieprzekształcenia się w przypadku zamykanych składowisk.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję za udzielenie odpowiedzi pani poseł. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że przyjęliśmy poprawkę nr 6. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły poprawkę nr 6.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 7. Tutaj chciał zabrać głos pan mecenas – bardzo proszę.

Legislator Michał Baranowski:

Dziękuję panie przewodniczący. Wysokie Komisje. Jeśli chodzi o poprawkę nr 7 – co do zasady jej celem jest nadanie mocy wstecznej przepisom przejściowym, które dotyczą m.in. zezwoleń na zbieranie odpadów, i utrzymania w mocy przepisów wykonawczych. Co do zasady – tak, jak to było mówione w Senacie – zakaz niedziałania wstecz

nie ma charakteru bezwzględnego. W tym przypadku terminem końcowym jest – jak wskazano w poprawce – 23 stycznia, więc istnieje możliwość, jeśli chodzi o te przepisy, iż po prostu będzie wątpliwość co do ich stosowania i ta poprawka ma temu zapobiec.

Natomiast, co do zasady w historii legislacji, były przypadki, kiedy wobec wydanych zezwoleń była stosowana zasada wstecznego działania prawa. Jednak, jeśli chodzi o akty wykonawcze, wydaje nam się, że taka nieortodoksyjna technika, jaką proponuje Senat, będzie zastosowana prawdopodobnie po raz pierwszy. Tak więc, tutaj wskazujemy na pewne wątpliwości przy poprawce nr 7, jeśli chodzi o jej skutki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję. Pani poseł Paluch. Pan minister też chciał zabrać głos? Dobrze, ale teraz pani poseł.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję bardzo. Mam pewną wątpliwość czy też pytanie w związku z tą datą 23 stycznia 2015 r. Wczytałam się w uzasadnienie, w którym zawarto taki oto *passus*: „Biorąc pod uwagę fakt, że opiniowaną ustawę rozpatrywano na 68. posiedzeniu Senatu w dniach 8 i 9 stycznia 2015 r. przy 14-dniowym okresie *vacatio legis*, jest praktycznie przesądzone…” itd. No, przepraszam bardzo, 14-dniowy termin od 9 stycznia to jest 23 stycznia. Ale czyżby Senat zapomniał, że jest jeszcze czas dla Sejmu na wydanie opinii o poprawkach Senatu, czas dla prezydenta i czas na opublikowanie? Skąd zatem ta data? Ja po prostu tego nie rozumiem. Czy ktoś z prawników jest w stanie wytłumaczyć, jak to będzie wyglądało?

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Może co do pierwszej kwestii wypowie się pan minister, a co do drugiej pan mecenas, tak?

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:

Tak, rzeczywiście znaleźliśmy się w dość kłopotliwej – nie chcę mówić niekomfortowej – sytuacji. Mówiąc w liczbie mnogiej mam na myśli zarówno przedsiębiorców, jak i tych, którzy wydają decyzje, czyli urzędy administracji. Dla przykładu podam z wykazu, który posiadam: świętokrzyskie – 26 postępowań, śląskie – 60, pomorskie – 17, podlaskie – 16, mazowieckie – 68 itd., itd. To są postępowania, które trwają. Nie wiemy czy to są wszystkie, gdzie złożono wnioski. Tak więc, mamy sytuację taką, że 23 stycznia ekspirują dotychczas wydane decyzje dla wielu przedsiębiorców na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów. I można było powiedzieć, że nie robimy nic. Trudno – nie występowali przez rok, mieli na to dużo czasu. Uznaliśmy jednak, że trzeba dać tego rodzaju pomoc w postaci wydłużenia o rok okresu uzyskiwania decyzji, że będzie to korzystne.

Procedowanie nad ustawą o odpadach ma swoje reguły i rzeczywiście znaleźliśmy się w sytuacji takiej, iż ten termin 23 stycznia jest terminem niejako wstecz od momentu uchwalenia. Jednak w związku z tym, że ta zmiana działa w interesie przedsiębiorców, działa na korzyść przedsiębiorców – a analiza naszych prawników ministerialnych wykazała, iż są takie przypadki i jest to możliwe – Senat pochylił się nad taką sugestią i ją zaaprobował, żeby ta data wejścia, niejako wsteczna, była podtrzymana.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Ale czy to będzie skuteczne?

Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami MŚ Małgorzata Szymborska:

No właśnie to jest problem, który budzi wątpliwość naszych legislatorów. Ustawa wejdzie w życie, ale nie tracą mocy te dwa przepisy, dwa artykuły, które dadzą możliwość przedłużenia jeszcze o rok dla przedsiębiorców pozyskiwania tych decyzji. Dzięki temu zapisowi nie tracą mocy z dniem 23 stycznia te poprzednie decyzje. I na tym właśnie polega ta wątpliwość legislatorów, bo gdyby…

Poseł Anna Paluch (PiS):

Ale przepraszam, przecież 23 stycznia ta ustawa nie zostanie opublikowana. Skąd ten termin? Bo dopiero jutro, jak dobrze pójdzie, ustawa będzie głosowana a jeszcze jest prezydent, jeszcze podpis, jeszcze publikacja. Przecież to nie będzie skuteczne.

Dyrektor departamentu MŚ Małgorzata Szymborska:

Ma pani poseł rację w 100%. Właśnie o to chodziło, że ustawa z grudnia 2012 r. utrzymała…

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Prosimy o zaprzestanie rozmów, bo nie możemy usłyszeć odpowiedzi.

Dyrektor departamentu MŚ Małgorzata Szymborska:

…utrzymała w mocy obowiązujące decyzje w zakresie zbierania, przetwarzania odpadów na czas ich obowiązywania, nie dłużej jednak niż do 23 stycznia 2015 r., a więc przez 2 lata. Dlatego, że tak weszła w życie ta ustawa z grudnia 2012 r. – stąd ten termin.

Ten przepis utrzymuje to w mocy, tak żeby z dniem 23 stycznia te decyzje nie straciły ważności. To jest przepis wsteczny, bo ustawa wejdzie w lutym, ale nie tracą mocy z dniem 23 stycznia wydane wcześniej decyzje. Stąd ten termin.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękujemy za wyjaśnienie. Zatem, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisje przyjęły poprawkę nr 7. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły poprawkę nr 7.

Informuję, że Wysokie Komisje proponują Sejmowi przyjęcie poprawek nr 1, 3, 4, 5, 6 i 7 oraz odrzucenie poprawki nr 2. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą była pani poseł Ewa Wolak. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje wybrały posła sprawozdawcę. Opinię ministra właściwego do spraw Unii Europejskiej mamy na piśmie. Zamykam posiedzenie Komisji.